

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Alapítványi
szám: 674.

Alapítva:
DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN
Fél évre 7 korona | Éves 12 korona
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN
Fél évre 8 korona | Éves 15 korona

Mindenki azen panaszodik,

menyire megszerpített a dolgát és csökkentette szórakozásainak módját és értékét a háború. Vannak még tehát a háború harmadik esztendejében is olyanok, akik azáltal, míg millió és millió ember legfőbb értékét, az életét és egészségét kockáztatja s áldozza fel az itthonlevők nyugalmáért, szeretnének dologtalanul, kényelmesen élni s kellemesen szórakozni. Nem tudjuk megérteni azt az erkölcsi dekadenciát, mely annyira bele van rögződve az emberek életfelfogásába, hogy onnan még a háború vérzivatarjának égető választóvize sem tudja leoldani és lemosni. Nem tudjuk megérteni a laza önfegyelméletét, a mely ilyen világfordulás itthoni, aránylag békés kuckójából is bosszus pillantásokkal kíséri a háború tizedrangú következményeit, türelmetlen feljajdulásokkal viseli az egymásra torló apró kellemetlenségek kihatásait.

Pedig mi itthonlevők, az újságok kényszerű hallgatása s a harctérről hazakerülő martírok főséges magabazárkózottsága miatt igazán semmit sem tudunk a háború börtelmairól. Az igazán szenvedő harcosok, a földönfutóvá tett menekültek, az özvegyé és árvává lett embertársaink panaszatlan ajkakkal, de a testi s lelki tisztító tűz erejével

megtisztított lélekkel mélyednek el a csendes tőrés lelki állapotába, de akik idehaza mindennap terített asztalnál ünek s puha, meleg ágyban pihennek, azok tele vannak panasszal hogy sok a dolguk és kevés a szórakozásuk.

„Csak egy éjszakára lüld jétek ki őket”, — írja Gyóni Géza örökszép versében, mikor hull a gránát s poklot okádik a föld, majd megtanulnak imádkozni.

Hát a háború nem farsangi mulatság, sőt véres, kínos kálvária, de az, ki a keresztet cipelők után csak úgy teher nélkül, könnyedén balagva járja a Golgotha enyhe szerpentinújsait, az ne panaszkodik, hogy sok a dolga és kevés a szórakozása.

Lehetett volna rosszabbul is, mint ahogy a háború kitörésének napjaiban, a kárpáti orosz betörés karácsonya táján rémlátó lélekkel elgondultuk, de hála a Gondviselésnek, mely annyira megímélt bennünket a bajtól, hogy csak a dolgunk lett több s a szórakozásunk kevesebb.

Aki emiatt panaszkodik, az merjen be egyszer a katonakórházak szentell levegőébe s szivja teli lelkét a fájdalomtól megtört szemek s kintó vonagló, de haligatag ajkak ihletével.

Ott megtanulhat tűrni és békésen szenvedni. A háború legszentebb értéke s eredménye ugyanis a szenvedések türelmes belénköltött önuralom és lelki fegyelmélet lesz.

A háború hírei.

BUDAPEST, március 13.

Keleti harctér:

Brzezanától délre és keletre fekvő területeken több eredményes előretörési vállalkozást hajtottunk végre. A Zlocowtól Tarnopol fele vezető vasútvonalról északra rohamcsapataink az orosz árokokól 3 tisztet, 320 fnyi legénységet és 18 géppuskát hoztak magukkal. Wolhíniában erősebb harci tevékenység indult meg.

Olasz hadszíntér:

Az ágyú és aknavető harcok a Karszt fennsíkon a Wippach völgyben éjjel-nappal tartottak, Cina Discostabelnál egy gyengébb olasz támadást visszavertünk.

Délkeleti hadszíntér:

Az Ochrida és a Prespa tó közötti földszorosban osztrák-nagyar német és bolgár osztagok viharoztak egy francia előretörést.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Események a tengeren.

Március 12-én napfölkelté előtt egyik tengerészeti repülőrajaink megtámadta a Valenai katonai telepeket és azokra látható eredménnyel 2000 kg. összszulycan bombákat dobott nagy kiterjedésű tűzvészeket figyeltek meg, valamennyi repülőgépeink épségben tértek vissza.

Flo táparancsnokság.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyüzemben
Kapható Pajoniján

Tragédia, a volt makói polgármester családjában

Szenatörbe ünyvígossig a fővárosban

A Pajor szanatóriumban vasárnap meghalt Posztovszky Krisztián, egy igen előkelő úrnő. Az elhunyt urinő édesanyja Csávossy Regina bárónő, férje, akitől különváltan él, egy nagyon teletyűs nagybirtokos, Makó város volt polgármestere, Farkas József.

Posztovszky Krisztián a Lányfalu u/csa 76 számú házában gazdagon berendezett négy szobás lakásban lakott az édesanyjával.

Gyakori vendégük volt egy báró, a ki most huszertőhádnagy. A múlt csütörtökön levelet kapott Posztovszkytól, a levélpapírjára egy újságból kivágott hír volt ráragasztva, a hír a báró házasságát közölte.

Amikor a báró legközelebb meglátogatta Posztovszkyt, heves jelenet játszódott le. Az izgalmas szótárs után a fiatal asszony bevett őt szublimátaszilántra. Összeesett, be szállították a Pajor szanatóriumba, ahol tegnap meghalt.

A politikai helyzet

A koncentrációs kabinet. — Ellenzéki vezetők a király előtt

Andrássy Gyula gróf legutóbbi kihallgatásáról illetékes helyről „A Nap” a következőkről értesül: Amikor Czernin külügyminiszter a legutóbb Budapesten időzésekor meglátogatta Andrássyt, Andrássy kifejezte azt az óhajtát, hogy szerelne audiencián megjelenni a királynál. A külügyminiszter a várban találkozott Tiszával és közölte vele Andrássy Gyula gróf kivánságát. A miniszterelnök, a ki előbb volt csak audiencián tudomásul véve Czernin közlését, megkérte Czernint, hogy jelenesse ezt a királynak. Czernin így mint előterjesztést

vitte az uralkodó elé Andrássy kérelmét. Andrássyval Latino-vits Endre közölte, hogy a király hajlandó fogadni. Andrássy egy koncentrációs kormány tervét vitte a király elé.

Az ellenzéki körökben beszéltek, hogy a király fogadni kívánja az ellenzék vezéreit, és már a legközelebbi budapesti tartózkodása alkalmával kihallgatásra járulnak eléje Apponyi Albert, Károlyi Mihály és Zicz Aladár grófok.

A képviselőház tanácskozásai a kormányválság ügyében megindultak. A válságot az elmúlt hét eseményei megértelték, a jelenlegi hét pedig kitéréshez viszi.

A négy ellenzéki párt vezetői már a legközelebbi napokban kihallgatásra mennek a királyhoz.

Mikorra várható az amnesztia kihirdetése?

IV. Károly magyar királyt történeti körönázásakor tudvalevőleg amnesztiát adott. Ez a királyi kegyelem nem volt ártatlan, hanem csupán bizonyos meghatározott büntetéselemények miatt elítélt bűnösökre vonatkozott. A kegyelmet kifejezetten kérni kellett az elítéltek a trónszámonyához fölterjesztett, kéltelen megindokolt kérvényben.

A kérvények sorsáról az igazságügyminisztérium illetékes ügyosztályának vezetője, Megyery István dr. koronaügyész a következőket mondotta:

— A királyi amnesztia iránti kérvények benyújtásának határidője február hó 27 ikén lejárt. A beérkezett kérvények hosszú sorát tehát már lezártuk. Egész sereg kérvény érkezett a határidő letelte után is, ezeket azonban már úgy kezeljük, mint a korábbi egyszerű kegyelmi kérvényeket természetesen, nem is az amnesztia hatálya alá eső kérvényekkel együtt terjesztjük föl őfelségéhez.

— A kérvények nagy tömegét a főgyógyeszegek, kir. ügyeszegek és a törvényszékek közvetítésével kapjuk. Voltak azonban, akik egyenesen a kabinetirodába küldték kegyelmi kérvényüket, ám a ka-

binetiroda viszont hozzánk juttatta véleményezés végett.

Az igazságügyminisztérium most három bíró raggeltől estig a kérvények földolgozásán fáradozik. A kérvényeket egyenként referálják az igazságügyminiszternek, aki a véleményezés jogát főtartotta magának. Ezekre megy a kegyelmet kérők száma. A legülönbözőbb büntetéselemények miatt elítéltek kérték esdőszóval kegyelmet. A beérkező kérvények pontos számát csak a földolgozás befejezése után tudnánk megmondani. Ez pedig még két-három hétig eltart. Annak utána a kérvényeket előküldjük a kabinetirodába. Úgy tudom, a kabinetiroda is minden kérvényt külön-külön referál őfelségének, akiknek így módjában lesz a kérelmekről egyenként dönteni.

Az amnesztia kihirdetése tehát előreláthatólag két-három hónap elmúltával fog megtörténni. A kihirdetést a hivatalos lap egyik száma fog közölni, még pedig csupán azt, hogy számszerint hányan és minő büntetéselemények miatt elítéltek kaptak kegyelmet. Név sor kiírásáról természetesen sz sincs.

A hadvi és érdekeibe érintett bűntetéselemények miatt elítéltek is nyújtottak be kegyelmi kérvényeket? — kérdeztük.

Igen még pedig számosan. Az amnesztia-ra vonatkozó rendelkezést általában ugyan kategórikusan kizárja, hogy ilyen bűntetéselemények miatt elítéltek is részesülhessenek a királyi kegyelem, elvben azonban, méltánylást érdekező bizonyos esetekben, mégsem veszi ki ezeket sem abból, hogy kegyelemért forduljanak őfelségéhez.

A kultuszminiszter a foltozott cipőről és ruháról.

Szemléltető előadás az iskolában.

A kultuszminiszter fölhívást küldött az összes középiskolák, felsőköznevelési és elemi iskolák igazgatóihoz, amelyben utalja őket, hogy indítsanak mozgalmat cipőjavító műhelyek fölállítására, amelyekben a diákok lábbei jött megfoltozzák.

Hasonlóképpen ajánlja a miniszter a fatipu cipők propagálásait is. Hangsúlyozta még a miniszter a ruhával való takarékos-

kodást is és kéri az igazgatókat, világítsák föl az ifjúságot, hogy most nincs helye a divatos új ruháknak hanem a diákoknak régi ruhájukban kell járniuk, amelyeket javításal, tisztításal vagy átfordításal lehet viselhetővé tenni.

A fölhívás végül elvárja a tanítóktól, hogy a kézimunka oktatásnál számítsanak minden piperezeműköt és ennek költségével nem terhelik a szülőket, e helyett inkább kívánatos, hogy a növendékeket javításal munkára oktassák.

Nézzék hogy néz ki ez a való-jában.

Mondjuk, hogy falun, ahol az iskolapadokat már fölülülék és a gyerekek álva szívják magukba a tudományt.

— Kedves gyermekek! Ujstök is, mert majd föl kell állnotok. (A gyerekek letuporodnak a földra.) A megmóltósítás — álljatok föl! — (A gyerekek fölállnak) vallas és közeletetésügyi miniszter ur. E rendelkezés magas rendelkezése alapján figyelembe kell venni, hogy takarékoskodások kell a ruházatokkal, a cipőkkel, hogy most ni es hejt a divatosnak, a piperezeműköt, a vagyontesterének, a gazdaság fitokálások. Mit csinálunk te ott Kovács Pista? Miért mozogsz?

— Tanító ur, kérem, Csák Feri mindig az én zsebembe dugja a lábát!

— Ehj, akasztari való, hát miért tessék ilyesmi?

— Tanító ur, kérem, látik a lábam mert me iláb vagyok,

— Aztán miért vagy megint láb?

— Mert édesanyámnak lát a feje azután nem tudja elvinni a eszmémet a v rgháos.

Kovács Pista közb. kiált:

— Hazudik: Édesanyja sícsosn hogy csúszta volna.

— No legy tek esőrdben Csák Feri tódd le a cipődd a földre arra állj mert megfázol.

Mondom, takarékoskodnotok kal kúrosos a lábballal, mert i ó, (vannal hasonlatos) keres, végre megtalálja mert legjobb az egyes es ur.

Lássátok és se vagyok fényűző ember, pedig majdnem 1000 koron az évi jövedelresem, de mégis egyszerűen járok. Névétek, ugyan o eső cipőt visztek. (Mutatja a lábait, azonban a felesége sárga cipője van, amelyeket fektetere sублиkolt.) Ha ennek hisszakad a talpa, péld ul így, ahogy most van (mutatja), e t a par jó bőrcipőt még nem dobom a szemétre, mert...

— Mert Csák Feri ölv nő

— kiáltja közben Kovács Pista.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

— Hallgass, mert fölálltalak, Vgy most is állsz, hát akkor majd leültelek. Nem dobom szemétre, mert... mert (vágja rájén, hogy mit akar mondani) ki mint vet úgy irat.

A Makói Onsegélyző Egyesület miniszteri engedéllyel (Hunyady utca, makói takarékpénztár épület) újonnan megnyit

zálogintézkete

a legelőrelkeltebb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönöket ad ötezezerre, arany és ezüstnevelőkre, értékpapírokra, sorsjegyekre és egyéb ingóságokra.

Takaréktári osztály kölcsönöket folyósít előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett ingatlanokra, váltóra és kötelezetvényre.

Hivatalos órák d. a. 9 - 12-ig d. u. 3-4-ig

Egy 14 éves leány fizetéssel

felvétetik a "Makói Függelék Ujság" nyomdájában.

Két butorozott szoba, azonnal kiadó.

Cím a kiadóhivatalban.

POOR ENDS
gyógykezelésnél kapott

VILMA-CRBA
gyorsan és biztosan ható
algunterület: széklet, folt, arc, bőrbetegségek, de a léte bőrbetegségei

Vilma hajpra
pán és haj

Ára: Vilma-crba 1
Vilma-hajpra 1
szappan 70 Ft

Ruday Ferenc
tudja, hogy más állandóan aranka-mentes

heparint
lehet kapni, egy kisüregben, mint egyban.

Házladás.
A Dórk Ferenc utca 58. számú Bányászati ház 1062. sz. alatti felső részén értelem szerint eladó. Értékesítési lehet Uri utca 36. sz.

Bizalmi ügyintézői vállalat

KISS KÁROLY
bizalmi ügyintézői vállalat.

Területi elnökség a leggyorsabb és legbiztosabb módra a jogszabályok szerinti eljárások és juttatások elvégzését, valamint a pénzügyi ügyek elintézését. Helyi és távoli ügyek elintézésére is felkészült.

Gyűjtéses eljárás teljes bizalmi ügyek elintézésére.

Ruday Ferenc

Jó házból való
fiu tanulónak
felvétetik a

Makói Függelék
Ujság
nyomdájában

Lapok fertőtlennek a
kiadóhivatalban.

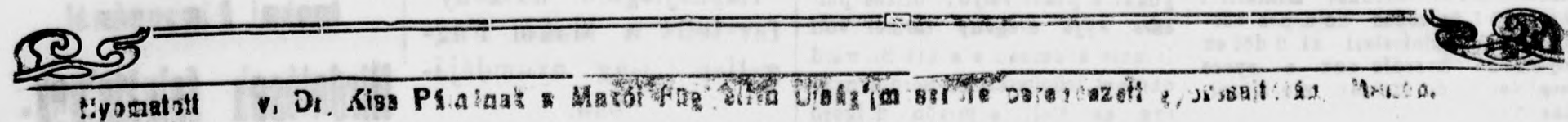

Makói Függelék Ujság

nyomdai műintézkete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefonszám 124.

Nyomtatott v. Dr. Kiss Pál által a Makói Függelék Ujságban szerkesztett és kiadott lap. Budapest.